

Vôňa s nekonečnou hodnotou - Pomazanie v Betánii

Pri pomazaní v Betánii sa chcela Mária rozlúčiť s Ježišom a prejaviť mu svoju lásku spôsobom, ktorý pretrvá cez stáročia.

13.04.2025

Pánovo umučenie je blízko. Ježiš je v Betánii, v dome Šimona Malomocného (porov. Jn 12,1-11; Mt 26,6-13). Lazár, ktorý bol mŕtvy a vstal z mŕtvych, je po jeho boku,

možno pri poslednom stretnutí so svojím drahým priateľom. Marta a Mária sú tiež prítomné spolu s niekoľkými učeníkmi. Marta, ako aj pri iných príležitostiach, sa snaží pohostiť Ježiša, hoci tentoraz nie je hostiteľkou ona. Mária pomáha svojej sestre, no jej srdce a myseľ sa zaoberajú množstvom myšlienok a otázok, ktoré v poslednom čase prežila. Vďaka hlbokej intuícii možno vycíti v Ježišových slovách, že toto stretnutie je iné než všetky predchádzajúce.

Láska bez výpočtov

Popoludní sa Máriine myšlienky krútia okolo Ježiša. Je celá vďačná. Ak priateľstvo samo osebe prebúda vďačnosť, o čo viac priateľstvo s Bohom! Tolké hodiny rozhovorov, útechy a blízkosti jej daroval Pán a nedávno jej dokonca vrátil brata Lazára zo smrti. „Ako sa poďakovať za toľkú dobrotu? Čo ešte môžem

urobiť pre svojho Boha?“ Takéto a podobné otázky jej prechádzajú myslou, až sa napokon rozhodne. Urobí pre Ježiša niečo výnimočné, aby mu prejavila svoju vďačnosť a lásku.

Ostatní hostia netušia, čo sa v najbližších chvíľach stane. Mária myslí na to najcennejšie, čo má – nechce darovať len čosi materiálne. Nie, túži sa darovať celá, uctievať ho, poďakovať sa mu a tak mu prejaviť svoju lásku. Na jej tvári sa objaví úsmev. Ten voňavý olej, pravý nardový, je v jemnej alabastrovej fľaštičke, pravdepodobne s úzkym hrdlom, navrhnutej tak, aby vôňa odkvapkávajúc po kvapkách prevoňala celé okolie. Ide o vôňu, ktorá mohla stáť tristo denárov – takmer ročný plat – a získa hodnotu večnosti.

Mária sa pretlačí medzi hosťami a rozhodne vykoná veľkodušné gesto.

Skôr ako Šimon ponúkne Ježišovi vodu na umytie, ako bývalo zvykom, Mária predchádza, berie olej, pomaže ním Ježišove nohy a utiera ich svojimi vlasmi (porov. Jn 12,1-11; Mt 26,6-13). Rozbije flakón – všetko patrí Bohu, neodkladá si ani kvapku. Ponúka, čo má, s hlbokou oddanosťou. Nepočíta, nemeria, nezastavuje sa. Týmto gestom uznáva Ježišovu vysokú dôstojnosť. Tento olej už nie je len obyčajný nardový parfém za tristo denárov. Mária pomazala Mesiáša vôňou svojej slobody, ktorú „možno darovať iba z lásky“^[1].

Tento okamih sa podobá inému z Ježišovho života, dávneho, spred viac než tridsiatich rokov. Nie je to Betánia, ale Betlehem. Nie sú tam Marta, Mária, Lazár ani učeníci. Len Mária a Jozef. Ježiš ešte nekonal zázraky, ešte sa neukázal ako Boh, ale narodil sa ako Spasiteľ sveta. V týchto okolnostiach aj traja mudrci z

Východu spoznali jeho vznešenú dôstojnosť, zložili pred ním svoje dary a s hlbokou úctou sa klaňali tomuto Božiemu Dieťaťu. Jeho rodičia boli týmto gestom dojatí, uchvátení zázrakom, ktorý prežívali.

Pravdepodobne si o mnoho rokov neskôr Ježiš na ten veľkorysý výraz adorácie spomenie. Títo mocní králi totiž nedarovali len hmotné dary, viac alebo menej hodnotné – tým, že pokľakli (aspoň si ich tak môžeme predstaviť pri odovzdávaní darov), vyjadrili svoju túžbu milovať ho viac než čokoľvek pozemské.

„Drahí mladí – písal raz svätý Ján Pavol II. – aj vy ponúknite Pánovi zlato svojho života, teda slobodu nasledovať ho z lásky a verne odpovedať na jeho volanie; zdvihnite k nemu kadidlo svojej vrúcnej modlitby na chválu jeho slávy; prineste mu myrhu – čiže lásku plnú vďačnosti voči nemu, pravému Človekovi, ktorý nás miloval až po

smrť ako zločinec na Golgote^{„[2]“}.
Podobne ako títo králi, aj Mária
svojím parfémom ponúka Ježišovi
svoju slobodu, svoju vďačnosť a
túžbu milovať ho celým srdcom.

Ako on miluje

Mária zostáva klačať pri Ježišových
nohách. Vôňa parfumu zmáča
Pánove nohy a ona, bez zaváhania,
ich začína utierať svojimi vlasmi.
Mária vníma len Kristovu
prítomnosť. Nevšíma si ostatných
hostí, ani svoju sestru Martu. Je pred
Pánom a vyjadruje mu náklonnosť a
nesmiernu vďačnosť.

Aj Ježiš ju mlčky pozoruje.
Nezastavuje ju. Je to Máriin okamih a
on chce prijať túto nežnosť. Vie, že sa
blíži jeho umučenie a smrť, a v mysli
mu už víria všetky bolesti, ktoré
podstúpi za každého jedného z nás,
lebo prišiel na svet, aby nás
priťahoval k svojej láske, aby nás učil
milovať. A v tomto nežnom geste

Márie nachádza útechu uprostred blížiaceho sa utrpenia. Máriin skutok je ako predobraz nespočetných prejavov lásky k Bohu, ktoré mu kresťania v priebehu dejín ponúknu. Ježišovo srdce je obzvlášť citlivé na prejavy lásky, ktoré dostáva. Preto ďakuje Márii – a v nej všetkým, ktorí budú naďalej pomazávať Boha vôňou svojho každodenného života:

„Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať toto evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila.“ (Mt 26,13).

Ako asi Ježiš prežíval túto chvíľu? Čo sa mu preháňalo myslou? Možno myslel na to, čo urobí počas Poslednej večere: umyje nohy svojim učeníkom – a Mária ho týmto gestom predbehla. Pravdepodobne mu prichádzalo na myseľ najväčšie sebadarovanie, ktoré sa uskutoční o niekoľko dní pri ustanovení

Eucharistie – úplné darovanie seba samého, ktoré vyvrcholí na kríži. A kto vie, či si tiež nepredstavoval svoju prítomnosť v každom svätostánku a v toľkých dušiach, ktoré k nemu prídu a prijmú ho s rovnakou dispozíciou, akú v tej chvíli mala Mária. „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok“ (Jn 14,23).

V celej tejto scéne by sa mohlo zdať, že najviac dostáva Ježiš týmto Máriiným gestom: ona mu pomazala nohy a poutierala ich svojimi vlasmi. Ale v skutočnosti je to Mária, kto v tomto príbehu najviac získava. Celkom sa odovzdáva Ježišovi, no on „sa v štedrosti nenechá predstihnúť“^[3] a otvára jej ešte širší horizont lásky: týmto gestom prejavuje svoj cit a zisťuje, že bol prijatý – a Máriino srdce sa učí rozširovať, aby milovalo ako Ježiš.

Prostredie sa naplňa

Svätý Ján zaznamenáva, že celý dom sa naplnil vôňou parfému (porov. Jn 12,3). Tí z prítomných, ktorí si nevšimli Máriin veľkodušný čin, ho určite zaregistrovali svojím čuchom – niečo sa tam muselo stať.

Prejav zbožnosti neobohacuje iba dušu toho, kto ho vykonáva. Láska je rozširujúca sa – šíri sa, preniká svojim príjemným zápachom na všetkých, ktorí sú naokolo. Rovnako aj to, čo sa neurobí – zanedbanie – zanecháva svoju stopu a ochudobňuje toto duchovné hospodárenie. Zbožnosť, ktorá pramení z túžby páčiť sa nášmu Otcovi Bohu, „je hlboký postoj duše zasahujúci celý život človeka: je prítomná vo všetkých myšlienkach, vo všetkých túžbach, vo všetkých citoch“^[4].

Uprostred prirodzenosti
každodenného života každého

kresťana sa objavuje množstvo príležitostí na to, aby sme prenikli svoje okolie láskou k Bohu: v práci, v rodinnom živote, medzi priateľmi či kolegami... Je to *bonus odor Christi*, príjemná vôňa Kristova, ktorá sa prejavuje v „obetavej, každodennej láske, zloženej z nespočetných drobných prejavov porozumenia, tichej obety, nepovšimnutého sebadarovania“^[5]. Pomazať Pána, naplniť prostredie vôňou lásky, kdekoľvek sa človek nachádza, otvára nesmierny horizont života: dovoľuje nám pozerať na Boha – a cítiť sa ním videní – skrze všetko, čo robíme.

Nie je prekvapujúce, že si hostia všimli scénu, ktorej tichou hlavnou postavou bola Mária. Téma rozhovorov sa zmenila a vymenili si pohľady. Každý si v hĺbke srdca prehodnotil tento skutok. Ján, rovnako ako Peter či Marta, pravdepodobne vedel oceniť Máriin

čin. Naopak, Šimon – pán domu – bol možno zaskočený a premýšľal, ako to, že ho nenapadlo urobiť niečo viac pre Ježiša. Svätý Ján zaznamenáva reakciu Judáša:

„Prečo nepredali tento olej za tristo denárov a nerozdali ich chudobným?“ (Jn 12,5). Mária tieto slová ignorovala. V jej slovníku o láske, ktorý sa naučila od Majstra, nebolo miesta pre výpočty. Ježiš sa pozrie na Judáša a potom na Máriu; v jeho očiach je cítiť nežnosť, ktorou sa snaží usmerniť myslenie prítomných, a jasne povie:

„Nechaj ju!“ (Jn 12,7).

„Ježiš totiž vie, že jeho smrť sa blíži a vidí v tomto geste anticipáciu pomazania svojho mŕtveho tela pred jeho uložením do hrobu. Ježišov pohľad presahuje všetku predstavivosť jeho spolustolovníkov. Ježiš im pripomína, že prvým chudobným je on sám, on je

najchudobnejším z chudobných, pretože reprezentuje ich všetkých. A tiež v mene chudobných, osamelých, vylúčených a diskriminovaných prijíma Boží Syn gesto tejto ženy. Ona totiž so svojou typicky ženskou citlivosťou ukazuje, že ako jediná chápe Pánov duševný stav“^[6]—.

Toto bolo Máriino rozlúčenie s Ježišom. Chcela mu prejaviť svoju náklonnosť jedinečným spôsobom, ktorý pretrvá v čase. A podarilo sa jej to. Jej láska sa nedotkla len Pánovho srdca: zasahuje aj srdcia všetkých – tých, ktorí boli prítomní v dome Šimona, aj tých, ktorí čítajú tento úryvok – ktorí rozpoznajú jej veľkodušnosť a túžbu nikdy sa od neho neodlúčiť.

.....

^[1] Sv. Josemaría, *Boží Priatelja*, č. 31.

^[2] Sv. Ján Pavol II, Správa zo dňa 6-VIII- 2004.

^[3] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 623.

^[4] Sv. Josemaría, *Boží Priatel*, č. 146.

^[5] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 36.

^[6] Pápež František, Správa zo dňa 14-XI-2021.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/vona-s-
nekonecnou-hodnotou-pomazanie-v-
betanii/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/vona-s-nekonecnou-hodnotou-pomazanie-v-betanii/) (07.08.2025)